

Adli Tıp Bülteni

The Bulletin of Legal Medicine
COVID-19 Pandemisi ve Adli Tıp Özel Sayı

EDİTÖRDEN

Dünya defalarca salgınlar yaşadı...

Salgınların dünya tarihine etkileri çok büyük; ekonomi-politik değişiklikler, kolonyalizmde artış, hanedanlıkların çöküşü, küresel iklim değişiklikleri... En büyük veba salgınlarından biri olan Justinianus Veba Salgınında (541-542) nüfusun %40'ı hayatını kaybetmiş. I. Dünya Savaşı sırasında ortaya çıkan İspanyol Gribinde (1918-1920) 20 milyon insan ölmüş. Dünya tarihi boyunca defalarca grip, veba ve kolera salgınları ile milyonlarca kayıp yaşamış...

Aralık 2019'da insanlık yeni bir virüs ile tanıştı. Çin'in Wuhan kentinde ilk kez kendini gösteren virüs, kısa sürede sınırları aştı, pandemiye neden oldu ve ayırım yapmadan herkese bulaşmaya başladı. Bu yeni hastalık COVID-19 enfeksiyonu... Dünya tarihinin belki de en önemli dönemeçlerinden birine tanıklık ediyoruz. Bu salgın dünya çapında milyonlarca insanın yaşam şeklini önemli ölçüde değiştiriyor. Sağlık çalışanlarının da öyle... Sağlık çalışanları salgının büyük yükünü üstlenmiş durumda. Türk Tabipleri Birliği verilerine göre ülkemizde hastalığa yakalanan sağlık çalışanı sayısı üç bini geçti, Nisan sonuna kadar da 24 sağlık çalışanı hayatını kaybetti.

Yeni tip koronavirüsün sebep olduğu salgın ortaya çıktığından beri, epidemiyologlar, halk sağlıkçılar, bilim insanları virüsü tanımak, etkilerini anlamak, neler olabileceğini öngörmek için büyük çabalar sarf ediyor. Virüsün patofizyolojisi, immünolojisi, tanı ve tedavisi, ölüm nedenleri, otopsi prosedürleri ile ilişkili sayısız çalışma yapıldı ancak aradan geçen 6 aya rağmen halen başımıza ne geleceğini bilmiyoruz.

Dünya Sağlık Örgütü'nün günlük raporlarına göre 20.05.2020 tarihi itibarıyla Türkiye 152.587 hasta sayısı ile dünyada 9. sırada yer almaktadır. Sağlık Bakanlığının günlük raporlarında; toplam hasta sayısı, günlük test sayısı, pozitif hasta sayısı, iyileşen hasta sayısı ve ölen hasta sayısı açıklanmaktadır.

Günlük raporlara rağmen halen birçok soru da yanıtını arıyor; hastanede yatan hasta sayısı, PCR testi pozitif hasta sayısı, PCR testi negatif olan ancak klinik ve radyolojik olarak pozitif olan hasta sayısı, servis, yoğun bakım ve ayaktan tedavi hasta sayısı, COVID-19 tanısı ile (PCR negatif ya da PCR pozitif) tedavi görülürken ölen hasta sayısı, iyileşen hasta sayısı, hastalanan ve ölen sağlık personeli sayısı, iller bazında günlük ölüm sayılarının son 5 yıllık karşılaştırması, hasta ve ölenlerin yaşı ve cinsiyeti, depo akıl hastaneleri, bakımevleri, çocuk evleri, hapishaneler, askeriye gibi toplu yaşam merkezlerindeki durum... Bu soruların yanıtlarının bizleri ilerde karşılaşılabilecek başka salgınlara daha hazırlıklı yapacağı kesindir.

Akademik ve tüm sosyal ortamları etkileyen COVID-19 salgını adli tıp ve adli bilimler profesyonelleri için de oldukça gündemde. Bu dönemde Adli Tıp Bülteni olarak bilgiyi ortaklaştırabilmek, paylaşabilmek ve tartışabilmek adına bu özel sayıyı hazırladık. Salgınlarda ruh sağlığından, acil organizasyonu ve değişen hasta profiline, ölü defin işlemlerinden, virüsün immunopatolojisine, atık sularda virüs tespitinden, salgınla birlikte artan aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı ve alikonulma merkezlerinde salgına kadar geniş bir yelpazede dolu dolu bir sayı ile karşınızdayız. Katkısı olan tüm yazarlara buradan teşekkür ediyorum. Her zaman ve her durumda mesleki etik ilkelerin önemine dikkat çekerek, son olarak Meslek örgütümüz TTB Etik Kurulunun 04.04.2020 tarihinde yayınladığı 'Salgınlara Yönelik Türk Tabipleri Birliği Etik Kurulu Görüşüne' yer veriyoruz. Ayrıca ulaşabilirsiniz; <http://www.tb.org.tr/635yi1r>.

Adli Tıp Bülteni bu sene 25. yılını kutluyor. 1995 yılında başlayan yolculuğunda, daha iyiyi arayan, eleştirel, çok sesli, neden ve nasıl sorularının tartışıldığı bilimsel bir platform olarak alanımızda gurur kaynağımız olmuştur. TR dizinde yer alan dergi umuyoruz ki son yıllarda çıktığı yolculuğunu tamamlayacak ve uluslararası geniş tabanlı indexler tarafından da taranan bir dergi olacaktır. Bunun için yayınlanan makalelerin yeterince atıf almasında siz değerli araştırmacıların da katkısı çok önemli.

Adli Tıp Bülteninin 25. yaşını tekrar kutlar, her zaman bilim ışığında, doğruya, güzele, iyiye atıfla sağlıklı günler ve keyifli okumalar dilerim...

20.05.2020, Muğla

Ümit Ünüvar Göçeoğlu